

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 2 frt.
Félévre . . . . . 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felolvas szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

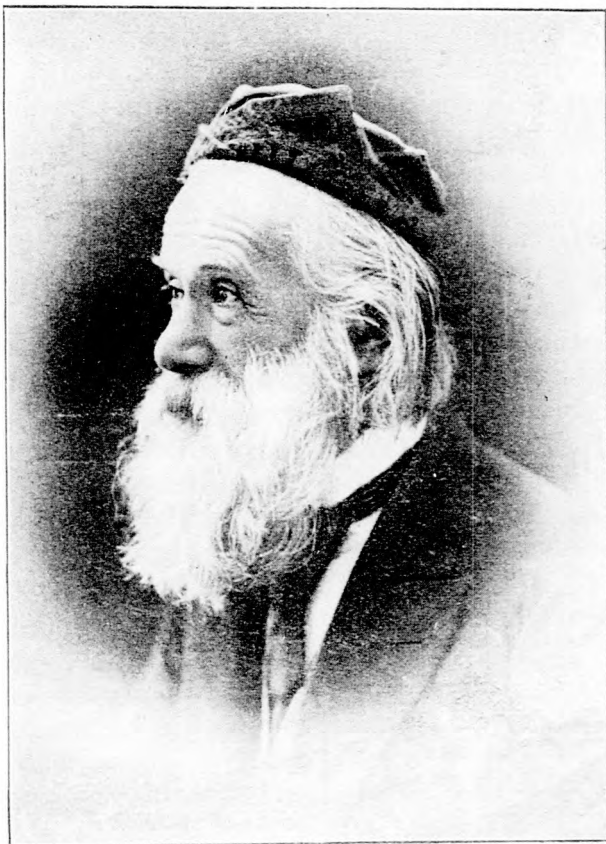
Brassai Sámuel.

Kolozsvár városában egy tudós öreg ember halt meg a múlt héten, a kit az Isten éppen száz esztendeig hagyott élni, hogy nemzetét szellemi kincsekkel gyarapítsa mélyreható tudományosságával, igazi nagy tudásával. Az elhunyt Brassai Sámuel, kinek neve említése előtt tisztelettel hajlanak meg Európa minden művelt nemzetének tudósai. A magyar tudományosság e büszkesége és leghivatottabb művelője kerek száz esztendőt ért és ebből hatvan évet tanítással töltött el. Más ember alig él annyi időt, mint a mennyi ideig ő az ifjúságot a tudományra, ismeretekre oktatta.

Ha Brassainak más érdeme nem volna, ha nem irt volna meg magyar nemzeti szellemben egy egész könyvtárra való munkát, még akkor is az egész magyar nemzet tiszteletére tarthat vala számot azért, hogy hatvan évig oktatott. Brassai mint nyelvész, természettudós, mint bölcész, matematikus, egyike volt Európa első tudományos férfiainak; számtalan munkát és cikket irt és e foglalkozásában sohasem tévesztette szem elől azt, hogy magyar; a magyar faj boldogulása volt fő-céljául kitűzve a tudomány ápolásában, de e mellett a vallásosság is körülöngte írásait, mert azt tartotta, hogy az igazi tudomány műveléséhez nemcsak az ismeretek szerzése, hanem a vallásosság is szükséges.

Most elvesztettük ezt a széplelkű, tudós hazafit, a ki két nemzedéket nevelt fel és a ki jó nevet szerzett a magyar tudománynak a művelt külföldön.

Brassai Sámuel 1797. június 15-én született az erdélyi havasok alján, egy kis falucsukában: Toroczkon, hol atyja először tanító, majd unitárius pap lett és hozzászoktatta fiát, hogy önmagának legyen mestere. Buzgón oktatta őt és a fiatal Brassai szép képzettséggel került már kora világba a szülői hajlékból. Eleinte a Bethlen grófi családoknál nevelősködött s az így szerzett pénzen képezte magát tovább. 1834-ben a Kolozsvárt megindított „Vasárnapi Ujság“ szerkesztője lett és az ottani főiskola tanára, majd igazgatója. A zavaros 48-as időkben el kellett menekülnie Kolozsvárról, mert egy a lapjában megjelent cikk miatt rebellis hirbe került. Pestre tette át lakását, hol kinevezték a

Brassai Sámuel.

Ludoviczeum tanárává, majd pedig az akkoriban híres Szőnyi-és Gönczy-féle magánintézeteknél vállalt tanári állást. Az unitárius egyház 1857-ben visszahívta őt Kolozsvárra a főiskolához, hol 1862-ig tanított, többnyire nyelveket, ezek közt a héber és szanszkrit nyelveket is. 1862-

ben lett az Erdélyi Múzeum igazgatója, 1872-ben a tudomány-egyetem tanára. Tanítványait mindig páratlan türelemmel oktatta és ennek lehet köszönni, hogy keze alól a legalaposabb tudomány tanférfiak kerültek ki. Családot nem alapított magának s hosszú életét egészen a tudomány művelésének szentelte.

Brassai emléke örökké élni és ragyogni fog nemcsak műveiben, de munkás életének példaadó erejében is.

Bánffy a makacs.

Az ugynevezett nyári szünet előtt állunk. Igy szokták nevezni azt az időszakot, a mikor a gazdaemberekre nézve az igazi munka kezdődik: az aratás. Mert ilyenkor mindazok, a kik életet s zajt adnak a közéletnek, elszélednek, lévén maguk is nagyrészből gazdák. Itt hagyják a fővárost, kiürítik az országgyűlés palotáját. És azután csend lesz egy időre, még a politika színterén is.

Mikor a gazda arat, akkor hallgat még a politika is; országos dolog ez nálunk.

Eddig így volt, most ugylátszik másként lesz. Az országgyűlésnek esze-ágában sincsen nyári pihenőt tartani. Dolgozik, fárad, obstrukciót folytat. Csépeleli azt a bizonyos 16. paragrafust.

Hiszzen jól tudjuk, hogy mit jelent az a 16. §. — a sajtószabadság kikezdését. A sajtószabadság pedig a nemzeti szabadság egyik alapköve: 48-iki vívmány. Abból engedni nem lehet. Am a kormány azt mondja, hogy ő sem enged. Nem a szentnek sem. Hát most foly a szóbeszéd, vesztegetik a drága időt.

Azt kérdezzük azonban, miért van ez a nagy harc, a mi elvégre sem járhat több eredményel, minthogy megvédelmezzük azt, a mi már a miénk. Számítsa ki valaki, mibe kerül az az országnak, hogy az egész országgyűlés heteken keresztül egyetlen egy paragrafus fölött vitatkozik. És azután tekintsen szét, vajjon nincs-e más dolga a parlamentnek, minthogy közjogi kérdések fölött elmélkedjék. Dehogyan nincs.

Alig van egy porcikája ennek a szegény országnak, a melyet drótozni, foltozni ne kellene. Tele vagyunk rossz törvényekkel s még ezekből sincsen elég. Hol a munkástörvény, hol a szövetségi törvény? A levegőben.

Olyan törvényekkel, a melyekre a mindennapi életnek volna szükségük, a melyek ezer meg ezer embert létfeltételeiben érintenek, nincs ideje foglalkozni a Háznak. A Háznak az a feladata, hogy a Bánffyek közjogi faltörő kosa ellen védelmezze alkotmányunk gyengülő várát. És most is, hetek óta nem tesz egyebet a Ház ellenzéke, minthogy a Bánffy botlásának következménye ellen védelmez bennünket. Ezer fontos feladatot e mellett elhanyagol. Pocsékolja a drága időt s erejét vesztegeti meddő harcban. Miért?

Hát csak azért, mert Bánffy makacs. A mit mondtam — ugymond — az meg van mondva. Vissza nem vonom, ha török, ha szakad sem.

A nemzetnek százezrekbe kerül ez a Bánffy által felszított harc, országgyűlésünk ki tudja meddig nem végezhet komoly munkát, égetően szükséges törvényjavaslatokat elodáznak, a dolog oda mérgesedhetik, hogy az egész országgyűlést

fel kell oszlatni: és mindennek egy kimondott szóval elejét lehetne venni, csak a 16. §-t kellene visszavonni, a mely elvégre sem nemzeti szükség.

De hát ezt a szót nem kapjuk meg. Hada-kozunk a világba, komoly dolgainkat elhanyagoljuk: mert Bánffy makacs.

A tehetetlen gyermek is makacs. De a gyermek makacsságán könnyű segíteni. Elég hozzá egy poroló pálcza.

Lehet-e segíteni a Bánffy makacsságán? Elég-e hozzá a nádpálcza: az ellenzék obstrukciója? Vagy ha ez sem változtat a dolgokon, ha az elkeseredett nemzetnek ez a fenyegetése sem ér cél, ha látja, hogy az alkotmányos küzdelemnek utolsó fegyvere is hatástalan, — — mi lesz akkor. Hova jut az a nemzet, a melynek életerejét napról-napra jobban kimerítik, szabadságát elkobozzák, függetlenségi vágyait lábbal tapodják?

Hallja a választ, a kinek füle van.

Panaszok tompa moraja zug végig az országban, hasonlóan ahhoz, mikor földrengés van kitoróban. Ott is az alsó rétegekből jön fel a forró lavina, a mely szétlöki, összerépezti a felső kérget.

... A nép megmozdult ott a nagy Alföldön. Hajh, nagy mozdulat ez, mintha csak a föld elégedetlen szíve dobbant volna meg.

Ma még csak azt tudja, hogy koldus. Holnap gondolkozni fog és megtudja, hogy a politikának a koldusa; ennek a dicső, liberális politikának.

És azután rájön arra is, hogy ugyanezen politika, mely neki sóltan kenyeret juttatott, nemzetének szabadságát, jogát, alkotmányát szedgeti el. Kifosztogatott ország koldusa: ez az ő neve. Szíve keserűséggel teik el e darab föld iránt, mely rá nézve már az édes haza fogalmát elvesztette.

És vagy itt hagyja e hálátlan rögöket, hontalanná lesz, földönfutóvá lesz: Isten, haza s szabadság eszményei kihálnak sivár kebléből.

Vagy pedig kifosztogatói ellen fordul, de óh, nem a bűnös ellen. Hanem fordul az egész társadalom ellen, mert az éhes, az elkeseredett ember ellenségének lát mindenkit, a ki nem éhez s a kinek tagjait tisztességes ruha fedi.

Népforradalom! Isten óvjon bennünket, hogy felébredjen ez a szörnyállat.

Bánffy nem óv meg tőle. Sőt ő incselkedik. Meddő támadásokra izgat maga ellen a cselekvés legsürgősebb órájában.

Félre innen azokkal, a kik ország sorsáról, ezerek bajáról akarnak beszélni. A földolog most az, hogy „ő“ megmutassa, hogy a mit egyszer megragadott a karmaival, azt többé ki nem ereszt, habár egy egész nemzet sirjon is utána.

Mert Bánffy makacs.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Munkás-mozgalmak.

Mint már megírtuk, a kormány több irányban intézkedett arra az esetre, ha az aratási sztrájk csakugyan bekövetkeznék. Legnevezetesebb intézkedés az, hogy Mezőhegyesen ezer munkást összpontosít; ezekkel segíti majd ki azokat a gazdákat, a kikkel szemben az aratók a szerződést felbontották s így önhibájukon kívül válságos helyzetbe jutottak. A mezőhegyesi tartalékmunkásoknak már eddig is dolguk akadt Bács Bodrog vármegyében, a hol a sztrájk kiütött. Látván azonban később a munkások, hogy csak maguk ellen vétnek a sztrájkolással, mert az állam nem engedi a buzát a lábán rothadni, megcsendesedtek. Altalában véve azt lehet remélni, hogy sztrájk legfeljebb csak néhány helyen lesz, de általános aratási sztrájkról szó sincsen. Józan munkásaink háromszor is meggondolják a dolgot, hogy kiadják-e kezükből keresetüket, ugyszólván az egyedülit, a mely a téli kenyeret biztosítja.

Országgyűlés.

Ellenzéki honatyáink nem rettentek vissza a rekkentő hőségtől, sőt még Bánffy Dezső báró miniszterelnök abbeli fenyegetésétől sem ijedtek meg, hogy feloszlatja az országgyűlést, ha nem engednek a 48-ból. Azért csak folyik az agyonbeszélés. Apró fogásokhoz nem nyulnak a képviselők, csupán a 16. §. felől beszélnek és Bánffy még csak azt sem mondhatja, hogy nem jól beszélnek, mert az eddig hallott szónoklatok mindegyike ugyancsak megállotta a helyét. Hajh, nagy kincsesebánya a 48-as törvényhozás, annak szelleméből van mit meríteni akár az egész nyáron keresztül. Fognak is beszélni, míg azt a 16. §-t vissza nem vonják, addig obstrukció lesz.

Hanem hát Bánffy is meg akarja mutatni, hogy ő kemény legény. Nem retirál. Hagyja késhegyig menni a dolgot, azt sem bánja, ha a Ház a reá váró fontos feladatokat elmulasztja; jöjjön aminek jönni kell, de abból a 16. §-ból törvénynek kell lenni. Azt tartja, hogy majd csak vége szakad a hosszú szónoklatoknak is. Az ellenzéki szónokok azonban mindenre el vannak készülve. Elhatározták, hogy akár milyen törvényjavaslatot nyújtson is be a kormány, folytatják ellene az obstrukciót mindaddig, míg a 16. §-t vissza nem vonja.

Kíváncsi aggálylyal várjuk, mi lesz a vége ennek a parlamenti harcznak, a mely csak válságos körülmények között, a nemzeti jog és érület erős megtámadtatása esetén szokott előfordulni. Nincs kizárva, hogy a kormány — nem tudván semmire se menni — válságba kerül. Bár csak így lenne. Ez

esetben igazán üdvös eredményt érne el az obstrukció, melyet egyébként csak szükséges rossznak tekintenek.

A mult heti ülések lefolyása a következő:

Szalay Károly magyaros, jóizü előadással védte a sajtószabadságot, különösen pedig a 48-iki törvényhozást attól a szerencsétől, hogy az igazságügyi minisztert 48-as szellem hatja át. Az akkori törvényhozáshoz képest — ugymond — az igazságügyi miniszter mostani törvényhozása olyan, mintha a gyermek szoptatná az anyát, vagy a ló hajtaná a kocsi. Beszédje végén a magyar szabadságot egy várhoz hasonlította, melynek utolsó fellegvára a szabad sajtó. Az ellenzék ennek a fellegvárnak a védelmében nem fog lankadni soha.

Hock János gyönyörűen fejtette ki, hogy a közvélemény — miként delejvas a vasporszemet — mindjárt kiérezte a „liberális” mezbe burkolt javaslat igazi célját és felzudult ellene. Ki itt az igazi szabadelvű: mi vagy ön? — fordult a miniszter felé. Meggyőzően kimutatta azután, hogy most a 16. §-nak ugyanaz a célja, a mi volt ezelőtt a cenzurának. Azelőtt a szárazagyú hivatalnokokkal akarták megkorrigálni a lángészt, most a miniszter akarja megkorrigálni a 48-iki törvényhozást.

Benyovszky Sándor gróf kurta indokolással kifejtette, hogy a 48-as párt a negyvennyolcából nem engedhet; inkább engedjen a kormány a 67-ből. Utána **Kálmán Károly** mondott egy végtelen hosszúságú beszédet, teleszőve azt mindenféle hasonlatokkal, virágos szólamokkal, ütötte, vágta a kormányt ott, a hol érte, szóval végezte az agyonbeszélés műveletét legjobb tehetsége szerint. Példálózgatott a szerecsen miniszterrel, a ki Jeruzsálembé ment el imádkozni, mert a miniszterekre ráfér az imádkozás. Majd a Nero császárról mondott egy hosszú históriát. Ugy déltájban meg is szólította az elnök, figyelmeztetvén, hogy a tárgyhoz még mindig nem közeledt. Kálmán erre elkezdett közeledni s beszélt az apostolokról, azután beszélt a néppártól, a kormányról, míg végre az elnök második figyelmeztetése után csakugyan áttért a tárgyra, felolvastván a törvényjavaslat egy egész szakaszát, fejtegetett, bizonyított, érvelt, azután egy jó nagyot vágván még a 16. §-on, beszédét pont két órákor szépen be is végezte.

Polónyi Géza, a ki a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat benyújtásakor elvileg nem ellenezte azt, hogy a magánbeesület ellen való vétségek a közönséges bíróság elé utaltassanak, most határozottan kikelt a 16. §. ellen, mert meggyőződött arról, hogy a kormány iránt feltételezett jóhiszeműségnek ledől az alapja. Most már még abba sem menne bele, hogy ezt a szerencsétlen szakaszt megreparálják, el kell azt egészen ejteni. Sok hamis csinját-binját mutatta ki a törvényjavaslatnak, többek között szemére vetette az igazságügyi miniszternek azt a szemfényvesztést, a mit akkor üzött, a mikor kimondotta, hogy a törvényt is sajtóbírósággá válik, mihelyt sajtóügyekkel foglalkozik. Már pedig az elfogadott törvény: a bűnvádi perrendtartás nem sajtóbíróságot, hanem esküdtbíróságot rendel illetékes bíróság gyanánt. Így akarnak egy már meglevő törvényt hatályon kívül helyezni.

Ezután **Perczel Dezső** belügyminiszter felelt meg a **Polónyi Géza** interpellációjára, a melyet ez a május hó 27-iki népgyűlésen történt rendőri visszaélések tárgyában tett. A belügyminiszter megnyug-

tató választ adott, a mennyiben a rendőrség eljárását ő is elítélte és kijelentette, hogy a jövőben hasonló esetekre nézve rendeletileg ad utasítást a rendőrségnek.

Várossy Gyula történelmi adatokkal bizonyította be, hogy a magyar közszabadság ellen való törekvések mind osztrák érdekekben történtek. Osztrák érdekekben történik ez a mostani támadás is, a mit a miniszterelnök tervez. Beszédje végén kérte a miniszterelnököt, hogy szabadságunk utolsó biztosítékát: a szabad sajtót hagyja meg a magyar nemzetnek.

Barabás Béla szép szónoklatban fejtette ki, hogy az ellenzék csak kötelességének tesz eleget, mikor a 48-as elvekhez hű marad. Védelmebe vette azután a sajtót, a mely nem szorul a miniszter gyámkodására. Végül *bizalmatlansági* indítványt terjesztett be az igazságügyi miniszter ellen, mert — ugymond — az a miniszter, a ki győzelmes alkotások helyett baklövésekkel szégyeníti meg a magyar igazságügyet, nem érdemes arra a székre!

Ezzel egy időre megint félbeszakadt a 16. §. ellen való harc, mert a Ház a cukor- és szeszadóra vonatkozó törvényjavaslatok tárgyalására tér át. Értesülésünk szerint az ellenzék ezek ellen a javaslatok ellen is folytatni fogja az obstrukciót.

Külföld.

Orosz-francia barátkozás. Faure, a francia köztársaság elnöke, az ősz folyamán visszaadja a látogatást II. Miklós orosz czárnak. A látogatásnak az a célja, hogy Orosz- és Franciaország között melegessék a megkezdett barátkozást, mert akármilyen előzékeny is volt az orosz czár Franciaországhoz, eddig még nem jött létre közöttük a francziák által vágyva-vágyott fegyverbarátság. Faurenak ez a látogatása mutatja majd meg, hogy csakugyan szövetséges társat bírnak-e az orosz czárban.

Béke-alkudozások. Görög- és Törökország között a békealkudozás még mindig folyik anélkül, hogy a nagyhatalmak eredményes megállapodásra birtak volna jutni. Az egyezkedés eddigi eredményei kedvezőtlenül alakultak Görögországra nézve, a mennyiben ennek — hír szerint — mintegy 40 millió forint hadikárpotlást kell fizetnie, ezenkívül jelentékeny területi veszteségeket is szenvedni fog. Kréta szigetének ügyét a béke megkötésével egyidejűleg fogják rendezni. A krétai kormányzásra a svájci köztársaság volt elnökét szemelték ki.

MI UJSÁG?

Előfizetési felhívás.

Julius hó 1-ével új előfizetést nyitottunk a **Független Ujság-ra.**

Az előfizetési ár marad a régi.

Azon tisztelt előfizetőinknek, kiknek előfizetése június hó végével lejár, e napokban külön levélben küldtük meg az előfizetés megújítására szolgáló postautalványokat, melyek-

kel **kérjük az előfizetéseket mielőbb megújítani,** nehogy a lap szétküldése fennakadjon.

A ki nem kapta meg az utalványt, az sziveskedjék előfizetését közönséges postai utalványon beküldeni.

Legyen szabad t. előfizetőinket egyuttal arra is kérnünk, hogy **előfizetésüket lehetőleg fél-évre ujítsák meg.**

Im már három év óta szolgálja a **Független Ujság** a magyar nép érdekeit s büszkeséggel mondhatjuk, hogy *feladatunknak mindenkor becsülettel igyekeztünk megfelelni* s lapunkat oly tartalommal és kiállításban jelentetjük meg, a melylyel egyetlen ilyenmü magyar lap sem versenyezhet. *A szerkesztőség nem kimél semmi anyagi áldozatot,* hogy olvasóinak igényeit kielégithesse s ezért méltán fordulhatunk t. előfizetőinkhez azon kérelemmel, hogy *bennünket pártfogásukkal támogassanak s minél tömegebben rendeljék meg a Független Ujság-ot.* Ezért tisztelettel kérjük, *hogy lapunkra ne csak eddigi olvasóink fizessenek elő,* hanem sziveskedjenek **lapunkat terjeszteni** s vegyék rá ismerőseiket, hogy *ők is előfizessenek* a magyar nép kedvelt lapjára s igaz barátjára, a **Független Ujság-ra.**

Tisztelettel

A „Független Ujság“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Udvari hír. Ófelsége a király július 1-én Bécsből Ischlbe utazott, a hol a királynéval együtt rövid ideig tartózkodni fog.

A sziámi király Magyarországon. Innen-onnan egy hete már, hogy királyi vendéget lát szivesen Magyarország. A magas vendég *Csulalongkorn,* Sziám királya, ki Európa művelt országait látogatja sorra mostanában és eljött hozzánk is. Tartózkodási helyéül a fővárost választotta és innen indul vidéki körutjaira. Volt már Kisbéren, Bábólnán, a mintaszerűen berendezett állami ménésbirtokokat alaposan tanulmányozta; megnézte a gödöllői koronauradalmat, míg kedden, Péter-Pál napján az alagi lóversenyeket szemlélte végig. Sziám királya nagy udvarkíséretével a fővárosi Hungária szállodában vett szállást s a vendéglátás tisztét, Ó felsége nevében br. Bánffy miniszterelnök tölti be.

Az ágyai kálvária felavatása. Vasárnap, június 27-én avatták fel Kis-Jenő mellett az ágyai Lászlókápolna kálváriáját. József főhercegnek és Klotild főhercegnőnek az a szándékuk, hogy a László herceg elhunytának szomorú emlékü helyét bucsuhelylyé tegyék. Ezért a kápolna környékén, a bejárathoz vezető uton kálváriát állítottak fel, mely már a múlt hónapban elkészült. Mikor József főherceg az elmúlt héten lennjárt Kis-Jenőn, meg-

nézte a kálváriát is, melynek remek kivitelével nagyon meg volt elégedve. A kálvária stáció a kápolna stíljének megfelelőleg vannak építve, a Krisztus kinszenvedését ábrázoló képek pedig üvegre vannak festve. A felszentelési ünnepre nagyban készült az egész környék lakossága. A felszentelést fényes segédlettel ifj. Oltványi Pál kisjenői plébános végezte.

A kis pásztor szomorú sorsa. Junius 22-én a Valkány-Varjas vonalon Bessenyő állomás körül egy tizenöt éves bolgár nyájörző fiút a vonat összegázolt. A Valkányra szállított fiúval, a ki súlyos sebei daczára eszméletre tért, jegyzőkönyvet vettek föl és a fiú mondása szerint azért feküdt a sínek közé, ha eltalál aludni, majd a robogó vonat fölébreszti és a sínek között legelésző nyáját eltereli. De bizony nem ébredt fel még a vonat sipolására sem és a vonatvezető Csikós Károly a vonatot megállítani már nem tudta. A fiú életben maradásához semmi remény nines, mert kezét-lábát összetörte a vonat.

Millió örökség. Ez egyszer nem valami amerikai nagybácsi hagyatékáról van szó, a melyet a nevető örökösök sohase szoktak megkapni, hanem valószínű örökségről, még pedig hét millió frankról, a melyre Wéber János magánzónak és Nagel budapesti albirónak van alapos igénye és kilátása. Az örökhangyó Romániában hunyt el nemrég. Néhány évtized előtt Magyarországra jött egy Kám György nevű egyén, a kinek neje a dúsgazdag Mamoleju bojáról származott. A férj Budapesten meghalt, neje pedig visszaköltözött Bukarestbe. Az asszony itt közeli rokonságba lépett Wéberrel és Nágellel. Kám György neje is nemsokára követte férjét és most meghalt Bukarestben az asszony egyetlen rokona, Mamoleju bojár, a ki a nagy vagyont hagyta. Közelebbi rokonok, mint a két magyarországi, ninesenek, miért is ezek lépéseket tettek, hogy az örökséghez hozzájuthassanak. A Romániában lakó néhány távoli rokon elkövet ugyan mindent, hogy a magyarországiakat elüsse az örökségtől, de ez aligha fog sikerülni nekik, mert ezek mindaketten okmányokkal bizonyítják, hogy a Mamoleju család egyenes leszármazottjai, a kiket a nagy örökség megillet.

Családirtó. Szatmáron borzasztó gyilkosságot követett el a napokban az eesedi lóp lecsapolásánál dolgozó egyik kubikos. Éjnek idején feleségét, egy tíz éves leányát és egy csecsemő gyermekét összekötözve, a Szamos folyóba vetette. A leánykának valahogy sikerült élve a partra jutni, a ki azután elbeszélte a rémes tett részleteit. Az asszonyt halva megtalálták, a csecsemő azonban még nem került meg. A gyilkost átadták az ügyészségnek.

Járásbiróság Ujpesten. A budapesti V. kerületi járásbiróságnál az ügyforgalom annyira szaporodott, hogy a bíróság tagjai és a bírósági alkalmazottak nem győzik a munkát. Az igazságügyminiszter elhatározta azért, hogy az ujpestiek régi óhaját

teljesíti s Ujpesten önálló járásbiróságot és telekkönyvi hatóságot szervez. Ezek a reformok legközelebb életbelépnek.

A véres ember. Temes-Kutason a községházán nagy rémületet keltett a múlt szombaton egy véres ember, a ki támoilyogva állított be a bíróhoz:

— Elvágtam a nyakamat!

A szerencsétlen ember öngyilkossági szándékából szőlővágó késsel vágta el a nyakát és utolsó erejével elvánszorgott a községházára. Az előhívott orvos már nem tudott rajta segíteni, pár óra múlva meghalt. Az öngyilkos Hambek Károly jómódu földmivelő.

Óriási zápor és vihar volt a minap Kolozsvár vidékén. A vihar nagy károkat okozott, az eső Sztana, Magyarnádas és Egeres környékén a vasúti töltést úgy meglazította, hogy nagyszámu munkást kellett kiküldeni, kik egész éjjel fáklyák mellett dolgoztak.

Tizenötezer munkás sztrájkja. Olyan nagyszabású munkás-sztrájk van készülében Budapesten, a minőre külföldön sincs egyhamar példa. A téglagyári munkások ugyanis legközelebb mintegy tizenötezeren, az összes budapesti gyárakban egyszerre be fogják szüntetni a munkát. A következő követeléseket terjesztik a gyárosok elé: 1. A gyári kintinok megszüntetése. 2. 25 százalékos béremelés. 3. 13 órás munkaidő. 4. Szabad szervezkedés. 5. A gyári takarékpénztárak megszüntetése. 6. A lakásviszonyok javítása. Egy szobába legfeljebb két családot helyezzenek el. 7. Bérkifizetés szombat esté történjék. Ha e feltételeket el nem fogadják, két hét múlva tizenötezer téglagyári munkás nem dolgozik.

Vádak egy halott ellen. Temes-Máslak község lakosai közül többen hihetetlen vádat emelnek a nemrég elhunyt Zsuti Pál plébános ellen. A lelkész halála után az egyházi vagyonban több kötelezvényt találtak, a melyeket kisebb-nagyobb összegekről a község lakosai irtak alá. A plébános halála után a kötelezvények beváltását kérték az adós gazdaktól, a kik azonban nem fizették meg az állítólagos tartozást. Azt a kifogást emelték ugyanis, hogy ők a kötelezvények ellenében soha sem kaptak pénzt. Az aláírás valódiságát bevallják, de állításuk szerint csak szivességből adták a kötelezvényt az elhunyt plébánosnak, a ki szerintük a hiányzó egyházi pénzeket akarta így pótolni. A beperelt gazdák azt beszélnek, hogy a plébános a pénztárvizsgálatok előtt kérte tőlük a kötelezvényeket, azonban már nem tudta visszaszolgáltatni, mert halála egészen váratlanul történt. A lippai járásbiróság most foglalkozik az ügygel s ennek feladata lesz, hogy megbírálja a kötelezvények aláíróinak vádjait.

A trombitás mint tanító. Három izben iktatták már törvénybe, hogy tanítással csak okleveles tanító foglalkozhatik, de népoktatási törvényünk úgy látszik csak írott malaszt marad. Nyitramegyei Nedozer községben ugyanis már harmadik éve

terjeszti a tudományt egy katonaviselt trombitás, ki trombitálni kitűnően tudhat ugyan, de a kinek az oktatásról fogalma sem lehet. Csodáljuk, hogy a jómódu község iskolaszéke még kísérletet sem tesz a tani ői állást, ugy mint azelőtt, most is okleveles tanítóval tölteni be. Hja, a ki nagy rokonsággal dícselkedhetik, az nálunk kész tanító; a törvényt semmibe se venni, ha nem adóügyre vonatkozik, megszokott dolog édes hazánkban. Kell is nekünk művelt adófizető nép!

Tűz a vidéken. Martonvásáron e hó 21-én Ofner Miksa gabonakereskedő háza a nagy szélviharban kigyúrt, de Leitner Sándor tűzoltó alparancsnok a tűzoltósággal a tüzet csakhamar elfojtotta. A derék parancsnok Jalsovits István odaváló polgárral az istállóba is berohant és négy lovat nagy erőfeszítéssel kiszabadított. Ez már nem az első eset, melyben tanujelét adta bátorságának.

Lecsuszott hegy. Magyar-Gorbó és Egeres állomások között az esőzések folytán egy hegy a minap lecsuszott a vasúti pályatestre és az országútra, úgy hogy mindkettőt mintegy két kilométernyi hosszúságban teljesen tönkre tette az óriási földtömeg és tönkérdek kődarab. Az arra haladó vonat mozdonyvezetője azonban idejekorán észrevette a bajt s így szerencsétlenség nem történt. A vasúti közlekedés megakadt s az utasokat Arad-Tövisen át szállították tovább. A pálya helyreállítására mindkét irányból több száz munkás indult a nagy forgalmi akadály elhárítására; a Nagygorbó melletti hegyesuszamlás oly nagymérvű volt, hogy a helyreállítási munkálatok több napot fognak igénybe venni. A gyorsvonatok most Budapesitől csak Bánffy-Hunyadig közlekedhetnek.

Játék revolverrel. Kuschák Elemér fővárosi tejesarnok-tulajdonos vasárnap este, revolverét elővéve, tréfálkozni kezdett. A fegyver azonban e közben elsült s a golyó Kuschák bal halántékán sebet ütött. Szerencséje volt, hogy a golyó nem ment át a koponyaesonton s így nem nehéz sérülést szenvedett.

A gabonaárak hanyatlása. A folyton hanyatló gabonaárakkal szemben s szemben a kitarthatóan emelkedő igényekkel, a magyar gazdaközönség amugy is eléggé szorongatott helyzetén csakis egy előnyös felületű és magas összegű törlesztés kölcsönön segíthet, nehogy termésüket akár lábon, akár közvetlenül az aratás után, potom áron elvesztesgetni legyen kénytelen. Ily törlesztési kölcsönöket a tekintélyes földbirtokosok, testületek és hatóságok által mint egyedüli megbízhatónak elismert „Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet” Budapesten, VI. ker., Váczikörut 39. sz. a rövid idő alatt közvetít.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Országos sörárpavásárok.

Nemrégiben irtunk arról, hogy a jó sörárpa az a termény, amelyet ez idő szerint csaknem valamennyi gabonafélék között legjobban fizetnek. Azonban a sörárpának kellő áron való eladása nem oly könnyű, mint az az első pillanatban látszik, s ezért, hogy a gazdáknak lehetővé tétessék a sörárpát minél jobban értékesíteni, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy évenként az ország több helyén országos sörárpavásárokat fog rendezni, melyekre meghívja a külföldi és hazai sörgyárosokat, hogy ily módon lehetővé tegye azt, hogy a sörárpát a gyárosok közvetlenül a termelőktől vegyék meg. Természetes, hogy ezen vásárookra csakis jó minőségű sörárpát lehet hozni, ezért tudni kell, hogy milyen is voltaképpen a jó sörárpa és hogy miként készítendő elő az eladásra.

Mint már egy előző számunkban is említettük, a sörárpa csak bizonyos vidékeken termelhető. Az oly vidékeken tehát, a hol nincsenek meg a sörárpa termeléséhez szükséges előfeltételek, hiába való fáradság volna sörárpát termelni. Ott a hol e feltételek megvannak, ügyelni kell arra, hogy már az aratás alkalmával a learatott árpát igyekezzünk mielőbb asztagba kapni és kicsépelni, mert a megázás nagyon árt a sörárpának, mivel egyrészt veszít a világos sárga színéből, a mire pedig a vevő nagyon néz, másrészt pedig könnyen csirázásnak indul.

Kicséplés után az árpát gondosan rostáljuk ki, úgy hogy abból mindenféle szemét, gyommag, főleg pedig az apróbb, tökéletlenebb magvak kikerüljenek. Igaz ugyan, hogy így kevesebb lesz, a mit a piacra viszünk, de árpánk jóval súlyosabb, nagyobb szemű és egyenletesebb lesz és az ily terményért azután jól meg is fizet a vevő. A ki sörárpáját az előbb említett módon készítette elő eladásra, az jól teszi, ha eladó árpáját a rendezendő országos sörárpavásárra bejelenti. Ezen sörárpavásárok az idén egyelőre két helyen fognak rendeztetni és pedig, az egyik Pozsonyban augusztus 22-én, a másik pedig Miskolcon, augusztus 30-án.

A sörgyárosoknak azonban igen nagy érdeke az, hogy minél több egyforma, tehát egy minőségű árpát vegyenek, de meg mert egy egész waggonrakománynál a szállítási költség is csekélyebb, ennél fogva a gyárosok szívesebben vesznek egy helyről minél több egyforma árpát és azt azután jobban meg is fizetik. Csakhogy egy-egy gazdának nem igen van ám waggon számra eladó sörárpája, éppen azért czélszerű tehát, ha valamely faluban több gazdának egyforma minőségű, szép szemű, jó sörárpája van, hogy összeálljanak és együttesen adják el árujukat. Tehetik azt olyformán, hogy odahaza kiki lemázsálja mennyi a termése, azt azután becsillítják a legnagyobb padlással, vagy magtárral bíró gazdához, a hová a többiek is elhozzák az otthon lemázsált árpát, melyet azután ott összekevernek s az egész mennyiséget együttesen eladva, a befolyó pénzen oly arányban osztozkodnak, a milyenben az egész szállítmányhoz egy-egy gazda hozzájárult.

Ha ily módon néhány gazda összeáll és árpáját együttesen kívánja eladni, akkor egyik közülök kérjen

előzőleg egy bejelentési ívet akár a Pozsonymegyei gazdasági egyesület titkárságától Pozsonyban, akár a Borsodmegyei gazdasági egyesület titkárságától Miskolcra a szerint, a melyikhez közelebb esik, s jelentse be ezen íven, hogy mennyi árpa mily áron van eladó. A bejelentési ívvel azután az eladómennyiségből 10 kgr.-nyi mintát kell ezen egyesületek titkárságának valamelyikéhez beküldeni. A vásárra azután nem is szükséges, hogy a termelők maguk elmenjenek, mert a bejelentett, vagy eladni kívánt árpát az egyesület felügyelete alatt a minta alapján a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, a vásáron megjelenő gyárosoknak eladja s az árpa után járó pénzt, mihelyt a gyáros azt elszállítja, azonnal megküldi. Azt persze említeni sem szükséges, hogy a mintának teljesen egyezni kell az eladni kívánt mennyiséggel, s ezért azt nem szabad kiválogatni.

Az előbb említett módon lehetővé van téve a kisgazdáknak is, hogy a vásáron részt vegyenek s árpájukat jól eladhassák, s ép ez okból ajánlhatjuk kisebb gazdáinknak is, hogy ezeken a sörárpa-vásárokon adják el árpájukat, miután ott sokkal nagyobb árakat fognak terményükért kaphatni, mintha azt odahaza adnák el a zsidónak, a ki rendszerint sokkal kisebb árt fizet minden terményért, mert hiszen ő azt csak spekulációra vásárolja és így minél olcsóbban vehet valamit, annál többet nyer rajta.

A ki ezen vásárok iránt érdeklődik, az kérjen a borsodmegyei vagy pozsonymegyei gazdasági egyesület titkárságától levelezőlapon egy vásárszabályzatot, a melyben minden tudnivaló befoglaltatik.

A cukorrépa nyári kezelése.

Magyarországon manapság nem csak a nagyobb uradalmak, de a kisgazdák is általánosan foglalkoznak a cukorrépa termelésével. A cukorrépa-termelés nem csak nagy figyelmet igényel, hanem szükségessé teszi azt is, hogy a répát egész tenyészideje alatt lelkiismeretesen gondozzuk s megvédjük a nagy számban levő kártékony ellenségeitől. Épp ezért szükségesnek tartom, hogy az alábbi sorokban néhány tanácsot adjak arra nézve, hogy miként kezeljék répjüket a nyár folyamán s hogy miképp védekezhetnek a répa ellenségeinek kártételei ellen.

Ez idő szerint ugyan a kikelt répát a legjobb helyen már be is kapálták, azután ritkították (néhány helyen a ritkítást „egyezés”-nek, „szálalás”-nak nevezik), azután újra egy- vagy kétszer megkapálták; azonban van vidék, ahol ezen munkával megkéstek, mert a sok eső folytán nem győzték a gazdasági munkálatokat idejekorán befejezni. Ilyen esetben jó lesz most sürgetni a munkát, sőt kapálókéssel is lehetőleg pótolni a munkát.

A földolog az, hogy a répaföld tiszta legyen; azért ilyen években, mint a milyen a mostani, a mikor még a kapált földeken is nem sokára újra felverődik a gaz, még a nyár folyamán is rászorul a répa a mi segítségünkre és ha nincs módunkban újra kapálni, legalább gyomlálás által segítsünk a bajon. Az iskolásgyermek már megszabadultak és így a gyomlálásra alkalmazhatók; sőt ha kis, apró kézikapákat adunk kezeikbe, ott, a hol szükséges, a kapálást is végezhetik. Ha képesek vagyunk a répaföldnek egy harmadik, sőt egy negyedik rendszeres kapálást megadni, az esetben ezen munkát a répa mindig meghálálja a nagyobb terméssel.

Sok helyen a kisgazdák takarmány gyűjtés-e céljából a répa alsó leveleit le szokták szedni; ezen eljárás nagyon hibás és az ebből eredő kar igen nagy, mert a répa-termelés ily módon szerfelett esökken. Tudnunk kell, hogy minden növény a neki szükséges tápláléknak egy nagy részét a levélzet által veszi fel, de tudnunk kell azt is, hogy a répa a lesz kiott leveleket pótolni akarja és új leveleket iparkodik ajtani, természetesen a répa-termelés rovására. A leveleket tehát csak akkor használjuk fel takarmányozásra, ha a répa vagy már megérett vagy csakis rövid idővel az érés előtt.

A nyári teendő közé számítható a répának a káros behatások elleni megvédése is. Ezek lehetnek a kedvezőtlen időjárás, a cukorrépa beegése és a káros állatok elleni védekezés.

A rossz tavaszi időjárás ellen úgy védekezhetünk, hogy a földet kitünően megmiveljük, jó és egészséges magot sűrűen vetünk, hogy a megfelelő fajtát termeljük és hogy a répát kellően megmunkáljuk. A nyári esők ellen vízbarázdákkal védekezhetünk, míg a napsugár pörkölő hatása ellen nem tehetünk semmit, de viszont tény, hogy a jó mélyen felszántott földön mindig több vizet talál a répa mélyen földbe hatoló gyökere és így sokkal jobban bírja ki a szárazságot. Nagy záporosó után, a mely a földet összetömi, avagy jégeső után a legjobb segítség az azonnali kapálás és sok esetben ezen egyszerű eljárás csodahatásu.

A répa betegségeivel a gazda egészen tehetetlenül áll szemben; ezek főleg nedves esztendőken nagy mértékben károsíthatják a termést s ez esetben csak az az egy tapasztalat vigasztalhat minket, hogy a répa betegségei legkisebb kárt okoznak, ha jó a talaj, a mag, a munka és a megmivelés.

Némileg hasonlóan vagyunk a répa állati ellenségeivel is, mert ezek is annál kisebb mértékben károsítják a termést, mennél jobbak a répának adott termelési feltételek. Főszerepet játszik itt az időjárás, és pl. a káros állatok annál nagyobb mennyiségben lépnek fel, mennél szárazabb az időjárás. Mivel pedig az idén sok eső volt, ezért sokkal kisebb is a rovar-kár mint más, szárazabb években.

A répa-bolha nem pusztította a fiatal vetést, az öregebb répában pedig már nem tesz kárt. Ha száraz években a bolha nagy tömegekben lép fel, akkor manapság ellene a répa megmérgezése által védekezhetünk. A répa megmérgezésére a „Rovarin” nevű port használjuk, mely szabadalmazott szert e sorok írója találta fel. A bolhával együtt és későbbben is mutatkozik az *ormányosbogár*, a mely olykor a legszebb répa-vetést is tönkre teheti; ezen ellenséget vagy összeszedetjük vagy úgy védekezünk ellene, hogy a répa-vetést a „Rovarin”-nal megmérgezzük; ha a répa már fejlődöttebb és az időjárás nem nedves, akkor „Rovarin” helyett a répa mérgezésére az olcsóbb Chlorbariumot is használhatjuk. Bárhogyan is védekezünk a káros állatok ellen, soha ne felejtjük, hogy vannak az állatvilágban is barátai az embernek, t. i. vannak állatok, a melyek a káros állatokat kipusztítják. Ilyenek: a madarak, vakond, béka, sündisznó, denevér és sok apró rovar, mint pl. a futóbogarak, a katiczabogár és mások. Ebben az időtájtban szokott a répán a levéltetű mutatkozni, mely ellepí a levelek alsó lapját és melyet közönségesen „fekete penész”-nek szoktunk nevezni. A levéltetű ellen jó szer a dohánylugkivonat (Thanaton) és ha pl. rózsán fellép a tetű, akkor ezen hígított folyadékkal való permetezés által a levéltetű biztosan

kipusztul; de a répalevelek alsó, lekonyuló leveleihez nem férhetünk, annál kevésbé, mert a tetves levelek összeöszorodnak. Így tehát a répa levéltetűvel szemben mitsem tehetünk. De segítségünkre jön a katiczabogár (némely helyen „budabácsi“ név alatt ismerik) és e kis bogárka, úgy mint ennek még hamarabb fellépő álezája, csakhamar kipusztítja a levéltetveket.

Aránylag sok kárt tesz az idén az ország egy részén a *cserebogár álezája*, a csimasz vagy pajod. Például Pozsonymegyében nagy mennyiségben van az idén csimasz, míg Vas megyében a cserebogárnak repülési éve van. A csimaszt legjobban úgy pusztítjuk, ha a földből kiszedjük, a mi sokkal könnyebb munka, mintsem az ember gondolna. Egyes gyermekek csakhamar megtanulják e munkát és meglehetősen biztossággal találják meg a földben heverő álezát. A hol tehát a csimasz pusztít, ott gyerekekkel irtunk ki e káros ellenséget.

Julius havában még egy másik ellenség is mutatkozik, a *ködös paizsbogár álezája* és utána mindjárt a bogár maga is. Ezen rovar gyakran nagy kárt okoz a répavetésben, a miért is össze kell azt szedni: némelykor ez ellen is használ a répa megmérgezése, de van ennél még egy olesőbb szer a pusztítására: A bogár úgy mint az álezája t. i. nagyon szereti a libatopot s a labodát, még jobban mint a répát; ha tehát észreveszszük, hogy ezen rovarral van dolgunk, szépen meghagyjuk az említett gaznövényeket; ezek tehát ily esetben ne kapáljuk ki! Mig csak van a gazból, nem bántja e rovar a répát; későbbben, mikor a paizsbogár eltűnt, kikapáljuk a megmaradt dudvát. Gonoszabb ellenségünk a *vetési bagolylepke* hernyója, a melyet minálunk a nép „nonné“-nak vagy „apácza-pillé“-nek nevez. Ezen hernyó többnyire csak éjjel pusztít a répavetésben, rágja a középső szivhajtást és a husos gyökeret; nappal összezsugorodva hever. Így tehát nagyon nehéz az összeszedése, de ez az egyedüli eddig ismert szer.

Az ország némely helyén még egy gonosz ellensége van a répának és ez gyakran lehetetlenné teszi a répatermelést; ez a *nematoda*. Ha ez a kiscigazda birtokán lép fel, akkor nem marad más hátra, mint a répatermeléssel egyszerűen felhagyni.

A rovarkárokat illetőleg az idén még szerencsések voltunk s talán a nyáron át sem lesz okunk a panaszra, és ha jön majd az ősz s bő termésünk lesz, akkor itt ezen a helyen mint jó barátot ismét viszontlátnak szíves olvasóim, a kiknek akkor elmesélek egyet mást a répa szedéséről és eltartásáról. Tehát viszontlátásra!
Rovara Frigyes.

Zöldségültetés száraz időben. Ha a zöldséget száraz időben kell ültetni, tanácsos a lyukakat ültetőfával készíteni és napon melegített vízzel teleönteni. Ha a föld egy-két óra múlva kellően átnedvesedett, akkor a palánták elültethetők. Erre mindig a késői délutáni órákat kell választani. Ügyelni kell arra, hogy a lyukak a kellő mélységgel és szélességgel birjanak; mert ha a gyökerek összehajjítatnak, a növény fejlődésében hátráltatják. A karógyökérnek függélyesen kell a talajban állni. A palánta első leveleit (szívét) sohasem szabad földdel befedni. Végre arra kell ügyelni, hogy az ültetőfa segélyével a földet szorosán a gyökérhez nyomjuk, nehogy a gyökér és a föld között üres tér maradjon.

A fehér borok fanyar ízét, mely némely délvidéki borfajtánál gyakran előfordul, gelatinnal való erős derítés által lehet eltüntetni. Egyszeri derítés csak ritkán elégséges, ha még oly sok gelatint használunk is, ezért tanácsos inkább kevesebb gelatint használni s többször egymásután deríteni. A bor simaságát azonban csak több havi pihenés után nyeri vissza, vagy más borokkal való keverés után. A derítéshez hektoliterenként 30 gramm gelatin szükséges, melyet meleg borban oldunk fel. A derítés után megköstöljük a bort s ha szükséges, ismét gelatint keverünk hozzá. Attól, hogy a borban esetleg gelatin marad vissza, nem kell tartani, miután az nagy súlyánál fogva a hordó fenekére leülepszik; ezen eljárásnál csak az az egyedüli hiba, hogy a bor színéből sokat veszít s ezért csak hosszabb idő múlva lesz eladható.

A zöld czukorborsó szárítása. A czukorborsó hüvelyeit, mikor bennök a szem még nem fejlődött ki teljesen, megszárithatjuk; a megszáritott hüvelyek télen igen jó pótszert szolgáltatnak a levesbe, mert egy maroknyit a zöldséghez keverve, az kitünő ízt ad a levesnek. A szárítás legalkalmasabban akkor történik, ha kenyeret sütünk. A sütés után, mikor a kenyeret kiszedtük, a borsót tiszta papirossal leterített pléheken a kemenczébe rakjuk s a megszáritott borsót azután száraz helyen tartogatjuk.

Kemény, meszes vizet öntözésre-használni nem tanácsos, mert a vízben levő nagyobb mennyiségű mész a növények finom lyukaesait betömi s ezáltal betegségeket idézhet elő; azért is a kemény meszes vizet előbb forraljuk fel és csak miután kihűlni hagytuk, használjuk öntözésre. Az öntözésre használt bármily vizet, kivéve az esővizet, egy-két napig hagyjuk állni napos meleg helyen s csak ezután locsoljunk vele.

A hus eltartása nyáron. A mostani forró napokban nem kis gondot okoz háziasszonyainknak a hus eltartása, mert faluhelyen rendszerint nincs jég kéznél, a forróságban pedig a hus csakhamar megromlik s hasznavehetetlené válik. A következő módon néhány napig a megromlás veszélye nélkül tartható el a husnemű, és pedig: huzzunk végig az eltartandó husdarabon egy zsinórt s mártjuk a hust egy-két percig forró zsírba. Erre huzzuk azt ki szép lassan, akaszszuk fel azt légmentes helyre. Ily módon 4-5 napig a legforróbb nyáron is eltartható a hus. Nem helyeselhetjük a husnak sóba vagy ecetbe való áztatását, mert a hus ily módon sokat veszít tápanyagjából.

Az akadályverseny.

* MULATTATÓ. *

NÉPDALOK.

Irta: Pósa Lajos.

Beirtam nevedet...

*Beirtam nevedet
Százszor a homokba:
A szél eltörölte,
Az eső elmosta.*

*Beirtam nevedet
Egyszer a szívembe:
Vihar se tépi ki,
Tenger se mossa le.*

*Szívem porát a szél
Siromról, ha hordja:
Öökké él neved
A szállingó porba.*

Huzd rá, cigány, mind a négy híron!

*Huzd rá, cigány, mind a négy híron!
Ugy huzzad, hogy mind a négy sirjon!
Ha megúnod: huzz egy vigat,
Aztán megint szomoruat!
Huzd rá, cigány, mind a négy híron!*

*More, more, akaszd föl magad!
A te nótád nem szívből fakad.
Vágd a falhoz hegedűdet,
Hogyha nem tud keserűbbet,
More, more, akaszd föl magad!*

Minek is néztem én...

*Minek is néztem én
Valaha lányokra?
Szívemet egy szikla,
A bubánat nyomja.
Ki mozdítja már el
Bánatom szikláját?
Fájó szerelemnek
Boldogtalanságát?*

*Jöjjetek, hol vagytok,
Ti nagy óriások!
Tudom ezt a sziklát
Meg se mozdítjátok.
De te gyönyörű kis lány,
Kiért hull a könnyem,
Egy kis ujjaddal is
Levehetnél könnyen!*

Tréfa életre-halálra.

Irta: Buday Barna.

Borhy Dénes bolondja volt a jó tréfáknak, így a többek között azzal tréfálta meg az atyafiságát, hogy 50 éves korában feleségül vette a szép Bánó Tinit, a ki akkor került ki az angol kisasszonyok intézetéből. Sajnos, ezt az ötletet Dénes uron kívül senki sem találta mulatságosnak; nagy kalkulúsokat zavart az meg!

Pedig Tini szép asszony volt.

Remek sugárnövésű, s a telt, bájos idomokban micsoda aczélerő! Szepesi Laczi egyszer bolondfejjel megcsókolta a hattyunyakát. Az asszonyka nem csinált belőle nagy dolgot, hanem puha fehér kaecsi-val úgy ütötte pofon a felhevült gavallért, hogy az megszédült bele. Dénes ur egy hétig nevetett a histórián s a legszebb esibukját ajándékozta oda Szepesi Laczinak. Sohasem szolgáltak rá jobban bánatpénzre.

Egy napon így szólt Borhy a feleségéhez:

— Jön a kölyök!

— Miféle kölyök?

— Hát az a gégenguz, az unokaöcsém. Olvasd! S átnyujtott egy levelet, a melyen nagy, felfelé kapaszkodó betűkkel a következők voltak írva:

Kedves öregem! Holnapra várj. Bizonyos. Avizáld a Gyoroki fiukat. Szervusz. Gyuri hadnagy. U. i. Holnapután a bikarétet meghajtatjuk. Fenti. N. B. Lehet, hogy csak holnapután megyek. Gy. hadnagy.

— Goromba kamasz! jegyezte meg az asszony az olvadékony hangu levél után.

— Dehogy, gyöngy fiu. Így szoktunk mi egymással beszélni. Valahányszor haza jön, mindanyiszor valami irgalmatlan tréfát találunk ki egymást mulattatására. Hanem ezuttal én főzöm le. Hehehe! A kis feleségemmel... Képzem, néz majd nagyokat a kölyök. Haha!

Nem adta volna négy hintós lováért azt a pillanatot, mikor az egyetlen unokaöcsésének ezt mondja.

— Ez a feleségem, látod milyen szépen megcsalódosodtam, nohát örüljetek egymásnak egy kiesit.

A fiu 2000 hold birtokoeskával fogja megfizetni ezt a szép családi jelenetet.

Dénes ur éppen azzal mulatott, hogy Szendergő Juczi agarának az orrát ludtollal boszantotta, mikor a Gyuri hadnagy berontott. Egy nagy termetű hölgyet kalauzolt maga előtt, azt egyenesen odatolta a Dénes karjai közé.

— Szervusz öreg! No csókoljátok meg szépen egymást. Ne félj tőle — a feleségem;

Dénes urnak kiesett a pipa a szájából.

— A fe — feleséged...

— Hát mi van abban?! Megesküdtünk s most itthon vagyunk — punktum. Ad csak ránk szaporán az áldásodat.

Dénes most már nem tudta: komoly arcot vág-

jon-e vagy kaczagjon. Az előbbire határozta el magát, s kenetteljesen megcsókolta az asszony homlokát.

— Légy üdvöz... leányom!

Amire az a nyakába esvén Dénesnek, fuldokló zokogásban tört ki, s ezeket rebegvén: Oh atyám! a fejét lassan hátra hajtotta s kezével szívéhez kapván, gyors áttekintéssel kiválasztotta a közelben eső ruganyos pamlagot s azon úgy vágta magát végig, mint akinek sohasines kedve többé felkelni. Biz az elájult a nagy lelkielindulástól.

Dénes ur megvakarta a füle tövét.

— Hmm! szólt az öcséhez! úgy látszik, uri fajta.

— Sohase törődjél vele, felelt amaz, majd felkél magától is. Adjál inkább egy kis konyakot.

Az öreg poharakat töltött s kocintás közben rá esvén tekintete az elalélt hölgyre, amint az nyakszallagát szép szelid mozdulattal éppen megigazítja, nem állhatta többé, hogy fel ne kaczagjon.

— Te, micsoda bolond tréfa ez megint téled?!

A fiu komoly maradt.

— Biz ez nem tréfa. Ez az utolsó kiadása a bolondságaimnak. Tudod, ebbe a kiadásba olyan sajtóhiba esuzott, amit kikorrigálni nem lehetett. Hát meg kellett történni.

— Aztán van-e legalább... kérdezte Dénes ur, hüvelyk- és mutatóujja hegyeit a nervus rerum ismert jelzésére használva.

— Nincs többje, mint amit rajta látsz. A kaucazió is esupa svindli.

— Ez már baj.

— Dehogy baj. Remélem kivágod a rezet, öreg?

Az öreg ur megsimogatta a bajuszát. Míg a fiu beszélt, neki is megszületett a maga taktikája.

— Gyere csak ki, nézd meg a Bársony lovamat, mondá, mintha nem bizna egészen az alélt hölgy eszméletlenségében. Ott kinn azután karon fogta Gyurkát.

— Mégis csak nagy bolondságot követtél te el kedves öcsém, hogy éppen most kellett rajtad megcsókolni ennek az... izének, mikor itt tartogatom a számodra készen a gyönyörűsége menyasszonyt.

— Menyasszonyt?

— Leányt, te füles, — a többi rajtad állt volna.

Egy elárvult rokon, aki árván maradt százötvenezer forintocskával.

(Biztosan földhöz ragadt szegény, gondolta Gyurka.)

— Csinos?

— No ha csak termet kell...

(Biztosan pupos lesz, gondolta Gyurka.)

— Mutasd meg hát.

— Jól van, de fogadd meg előbb, hogy nem udvarolsz neki. A házamnál legalább.

— Ugyan ne bolondozzál; mintha nem tudnám, hogy valami isten képéből kiforgatott teremtsnek fogsz bemutatni. Nyugodt lehetsz, hogy neked hagyom.

Mikor aztán egy félóra mulva bemutatta Dénes

ur a feleségének, mint Bánó Tini kisasszonynak Gyurka ezt sugta a fülébe:

— Bravó! rendes észjárásu ember vagy. Egyébiránt kimehetsz udvarolni a feleségemnek.

Dénes ur három napig engedte Gyurkát szólnélkül udvarolni a tulajdon feleségének, a ki könnyen belement a tréfába.

— Majd ha nagyon bomlik, szóljon, mondá neki Dénes.

— Csak bizza rám!

Dénes ur ezalatt a Gyurka felesége foglalta el. Mikor délutáni álmát aludta az irodában, rajta ment az asszony s azon vette észre magát, hogy ágyterítővel takargatja be nagy gondosan, nagy zsebkendővel hajítja a legyeket az orráról.

— Siettesse azt a dolgot, — mondogatta feleségének; teringettét, ilyen termettel azóta egy gárdát meghódítottam volna.

A következő nap ezzel állított be hozzá Gyurka.

— Bátyám, add nekem feleségül a Tinit.

— Te bolond, hiszen feleséged van.

— Sebaj, majd elvállunk, ugyis látom, bátyám felé húz.

— Tudod mit öcsém, kérdezd meg Tinitől magától, hogy megy-e?

— Hát majd megkérdem.

— Teljes már a tréfa — gondolta Dénes — nem jó lesz tovább hagyni, mert még elmérgesedik. Holnap meghívom a fiukat. A vacsora esupa élezelődséből fog kiállani. Tinit kisasszonynak fogja szólítani mindenki, Gyurkát mellé ültetik, hadd törjenek együtt sarkantyut! Szeret — nem szeret. Mikor aztán Gyurka felhevül s megszorítja az asztal alatt a „kisasszony“ kezét, ez meglöki lábával Dénes urat, mire ő a társaság hurrogása között ezt kérdi tőle:

— No, drágalátos öcsém, hogy tetszik a feleségem?

Nem adta volna ezt a tréfát a négy agaráért.

Gyurka pedig csakugyan választ akart kapni arra a bizonyos kérdésre. Ugy kezdte, hogy ugyanazon hibába esett bele, amibe a Szepesi Laczi. Talán ugyanazon a helyen csókolta meg az asszonyka nyakát.

Tini megremegett egy kicsit s végig nézte a vakmerőt, hanem a poff ezuttal elmaradt. Gyurka katonás rövidséggel indokolta meg a tényt.

— Tini kisasszony, én szeretem magát.

Erre Tini felkaczagott.

— Ha, ha! Menjen maga kétszeres számár!

— Én?! Miért!

— Hát először is azért, mert már felesége van.

— Nekem feleségem? Hát maga is felült?

Nem feleségem az nekem, csak olyan jóbarátnőm; az öreget akarjuk megpumpolni egy kicsit, aki az utóbbi időben azt a tréfát találta ki, hogy egy garast sem ad, pedig fülüg uszom. Ugy jött ez a gondolatom, hogy a feleségemet bemutassam. Ez

már nem bliktri, erre már muszáj megnyitni az erszényt. Ha pedig ez sem használna, arra az esetre egy jó tromfot tartogatok. Egy szép éjszaka odább állok, s itthagynom a bátyámra a feleségemet (mondhatom nehéz tőle megszabadulni) s egészen reájuk bízom a megoldást.

Tini nevetett.

— No hát ezt kiparrirozta, de lássuk a másikat.

... Másodszor azért számár, mert nekem meg férjem van.

— Kicsoda?!

— Borhy Dénes!

Erre maga Gyurka is meghökkent, de azután könnyü vérrrel rántott egyet a vállán.

— És mi következik ebből? — kérde, bolond vakmerőséggel egészen közel lépve az asszonykához.

Tini Bánó-leány volt, ebben a familiában pedig az „ilyesmikből“ pofok szoktak következni. Tininek azonban most valami más jutott az eszébe.

— Hát tudja, a következtetések mindig a feltevésektől függenek.

— Teszem fel, ha szeretne egy kicsit.

— Akkor . . . pszt! jön az uram.

Gyurka megfigyelte az asszonykát, míg az urával beszélt, egy arcizma sem árulta el a történeteket.

— Az attak jól indul, gondolta.

Egy óra mulva pedig izgatottan dörzsölgette a kezeit.

— No öreg, ezuttal alaposan megtréfállak.

Hja bizony, az asszony ingatag. Egy óra alatt megérett a gyümölcs s szedésre kész, csak utána kell nyulni. Szökés volt a tervben. Az asszonyka este betegot jelent, éjszaka, mikor mindenki alszik, kilopózik. Az utcasarkon egy megbízható ember várja. Az elkiséri a közelfekvő állomásig. Ott már Gyurka előre megváltja a jegyeket. Az utolsó pillanatban megérkezik s Gyuri bevezeti egy külön kocsiba. Ezalatt a hölgyet meg nem ismerhetik és senkinek sem fog feltűnni a dolog: asszonynyal jött, asszonynyal megy.

Gyurka, ugyan szerette volna elkiséri az asszonykát.

— Hagyja el, szólt ez, ha meg nem jelenek, visszajöhet.

Amiben az megnyugodott. Az ilyen tervet az ördögök oltalmazták, muszáj annak sikerülni.

Másnap kora hajnalban Dénes urat a kocsisa rázta fel álmából s egy levelet nyújtott neki.

— Sürgős, a hadnagy ur ma éjszaka adta át.

— Ördög vigye a leveledet, mormogta Dénes boszusan, bizonyosan megint valami ostoba tréfa!

Azzal felbontotta a levelet, amiben ez állott:

Kedves öregem!

Viszem a Tini kisasszonyt zálogba, neked hagyom a feleségemet. Jó mulatást, szervusz!

Gyuri.

Dénes örülteként ugrott fel az ágyból s rohant a felesége szobájába, a hova a tréfa kedvéért kisasszonyhoz illően elkülönítette.

— — Tini ott feküdt helyén, szeliden szenderegve, szabályosan pihegő mellel.

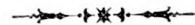
— Nos mi a baj? — kérdezte, ahogy a nagy robajra szemeit felnyitotta.

— Olvassa!

Az asszonyka végig futotta a levelet s meglepődés nélkül adta vissza azt az urának.

— Nos? . . .

— Meg akart szöktetni — a számár. Én azután megszöktettem őt a tulajdon asszonyával.

Képünkhöz.

Az akadályverseny. Az uri kedvtelések közé tartoznak a lóversenyek, melyeket nagyobb városokban nálunk is, meg a külföldön is tartani szoktak. A legérdekesebbek a lóversenyek között az akadályversenyek, ezeknél a versenypályán bizonyos távolságokban 1—1½ méter magas sövényeket, vagy deszkakerítéseket állítanak fel, vagy 2—3 méter széles árkokat húznak, melyeket a versenyző lovasoknak keresztül kell ugratni. A versenylovak, e nemes tüzes paripák rendszerint mokus fürgeséggel ugratnak keresztül az akadályokon, de meg történik nem egyszer, hogy kisebb-nagyobb szerencsétlenségek okozója az akadályverseny. Könnyen megesisik, hogy a versenyló esökönnyös lesz, nem akar, vagy nem bír keresztül ugrani a felállított akadályon s keresztül bukfenchezik rajta lovasával együtt. Mai képünk egy ilyen szerencsétlen kimenetelű akadályversenyt tüntet fel.

Fogas kérdés.

— Mit csinálna, kisasszony, ha én most hirtelen megcsókolnám? — kérdi távozás előtt imádoztjától egy ifju.

— Azt nem tudom előre megmondani, — volt a válasz.

Számrejtvény.

Ember Zoltán-tól.

- 9, 2, 11, 8, 14. Egy folyó Ázsiából.
1, 10, 6, 12, 15. Egy hűséges állat.
13, 5, 5, 15. Női név.
16, 12, 10, 1. Házi szárnyas.
16, 8, 7, 8. Egy nagy emlős állat.
14, 4, 3. Versben feltalálod.
1—16. Egy ismert közmondás.

Lapunk múlt számában közölt kockarejtvény megfejtése:

1	4	5	3	2
5	2	4	1	3
2	1	3	5	4
3	5	2	4	1
4	3	1	2	5

Helyesen fejtették meg: *Husztly* Imréné, *Lecák* Ilona, *Bán* Terézia, *Gombkötő* N. János, *Nikodem* József, *Kristyoni* Károly, *Mussnyai* Bálint, *Kovács* Bálint, *Husztik* János, ifj. *Horog* László, *Hamar* Lajos, *Léud* Ágoston, *Vanga* György, *Szabó* Etelka, *Csöbor* Imre.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Türkösi István urnak. A sertéseket orbáncz ellen be szokás ojtani, ez megvédi őket a betegségtől. Ha oly nagy mértékben lépett fel a baj a sertések között s azok nagyon pusztulnak, akkor mindenesetre állatorvossal gyógyíttassa beteg sertéseit, mert másként nagy kárt szenvedhet. Rövid szerkesztői üzenetben a baj mikénti kezelésére alapos utmutatást nem adhatunk. — **Kapusánszky** János urnak. Leveleit ataduk a méhészeti egyesületnek s felkértük, hogy czimére utánvétellel küldje meg a kívánt könyvet. — **Kovács** István urnak. Saját termésű borait palaczkokban csak akkor mérhető ki, ha erre engedélyt szerez a főszolgabíró utján s az elárusítást bejelenti a regálebérlőnél. — **Székely** Mózes urnak. Szarvasmarhát bizományban a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete utján adhat el, a nélkül, hogy fel kellene ide Budapestre jönnie. E végből tessék a szövetkezet igazgatóságának írni. Mentesítőket vásárol ugyan az állam magánosoktól is, de csak ritka esetben. A csikót tessék a megyei lótenyésztőbizottság elnökénél bejelenteni, a kinek nevét a község házában meg tudakolhatja. — **Zachár** László urnak. Kezdő méhésznek igen ajánlható a következő mű: A méhtenyésztés elemei, írta Nagy János, állami tanító. Megrendelhető utánvétellel Wittigschlager K. nyomdájában Pancsován. A második kérdésében kérdezték művek felől tessék egy ottani tanító tanácsát kikérni. Az előfizetést köszönettel megkaptuk, czimváltozását tudomásul vettük. — **Kurutz** József urnak. Hogy a rajt nem maradt együtt, annak oka az, hogy a királyné elveszett közülök. A méhek majd visszamennek a kaptárba s új rajt fognak ereszteni. Második kérdését tessék érthetőbben megírni, mert leveléből nem tudjuk kivenni, mi baja lehet a tejnek s tehénének. — **Régi előfizető.** Tessék a lakást nagyon tisztán tartani. Egy-két napra tessék a szobát hamuval behinteni, utána pedig alaposan kitakarítani. — **Sipos** András urnak. A 16. §. — mint már többször megírtuk — azt az intézkedést tartalmazza, hogy a hírlapok utján magánegyenék (tehát nem közhivatalnokok) becsülete ellen elkövetett, illetve ilyenek minősíthető vétségek fölött, nem mint eddig esküdtbíró, hanem a közönséges bíróság ítéljen. Ez a paragrafus egyenesen a sajtószabadságot támadja meg, mert eddig mindenki szabadon nyilvánította véleményét — habár ez sértett is magánosokat — tudta, hogy az ő cselekedete felett a független

elemekből alakított sajtóbíróság fog ítélkezni, a mely az igazságot nem száraz paragrafusokból, hanem a közérzéstől olvassa ki. A 16. §. életbelépése esetén a sajtó munkása, a ki a közérdekért küzd, rendes bíróság elé kerül s ez csak úgy elítélheti, mint egy közönséges csirke-tolvajt. A 16. §. tehát az elrettentés fegyvere s a gondolat- és szólásszabadságot akarják korlátozni vele, mert ez a hatalmasoknak nem tetszik. — **Özv. Kerekes** Imréné urnőnek. Lapunk Stefánia özv. trónörökös nő arczképét már hozta az 1895. évben. Most nincs okunk megismételni, de ha birni óhajtja az arczképét, 1 frt 20 kr ért minden budapesti fényképirodában megszerezheti. — **Szücs** Balázs urnak. Lapunk terjesztéseért fogadja őszinte köszönetünket. — **Németh** Péter urnak. Előfizetését kézhez vettük, a lap megy.

Kis lutri huzása.

	Junius 26.				
Bécs	85	60	14	88	39
Temesvár	73	57	16	83	2
	Julius 30.				
Brünn	34	8	7	84	37

Budapesti piaci árak.

Budapest, július hó 3-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 76—81 kg. *tiszaviléki* 8.50 frttól 9.05 frtig, *pestvidéki* 8.55 frttól 8.05 frtig, *fehérmegyei* 8.50 frttól 8.95 frtig, *bácskai* 8.60 frttól 9.10 frtig, *bánsági* 8.40 frttól 8.95 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.35 frttól 6.50 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 4.45 forinttól 4.70 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.10 frttól 5.80 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.60 frttól 6.10 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.90 frttól 4.05 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	13.50	13.10	12.70	12.10	11.80	11.50	11.00	9.30	7.10

Buzakorpa. finom 3.20—3.25, durva 3.10—3.60 frt zsákkal együtt
Egyéb magvak: *vörös lóhere* 44—48 frt; *lucerna* 48—55 frt; *mák* 14—16 frt; *bab* fehér nagyszemű 5—14 frt, *apró* 7—10 frt, *tarka* 8—13 frt, *lencse* 7—12 frt, *borsó* héjas 10—12 forint, *köles* 4.10—4.50 frt, *kendermag* 6.75—7.25 frt, *repce* 10.70—10.80 frt. mm.-ként.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 350—395 frtig; *középmínőségűért* 250—300 frtig; *gyenge minőségűért* 200—245 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű* mm.-ként élő súlyban 26—28 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középmínőségű* 24—25 frtig. *Fejős tehén,* magyarfajta 70—90 forintig, tarka 90—150 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élő súlyért fizetnek minőség szerint 26—38 krt. *Vágott borjú* 1 kgr. hussulért fizetnek 40—48 krt.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 16.00—18.00 frt, *feljavított juh* 11—13 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élő súlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 47—52 frt, *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 47—52 frt.

Baromfivásár. *Lud* páronként 1.30—3.30 forintig *kaesa* 2.00—2.50 frtig, *tyúk* 1.00—1.10 frtig, *csirke* 50 kr.-tól 90 krig, *kappan* 1.60—2.80 frtig, *pulyka* 2.80—5.00 frtig.

Takarmányvásár. *Régi széna* 2.40—2.80 frt, *muhar* 2.30—2.70 forint, *zsupszalma* 1.90—2.00 frt, *alomszalma* 1.40—1.70 frt.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 2.20—2.40 frt. *Szalonna* 45—48 krajczár. *Vaj* Ia. 70—95 kr., IIa. 60—80 kr. *Olvasztott vaj* 70—100 kr. *Méz* sárga csurgatott 32—36 kr. *Burqonya* sárga 1.50—2.90, rózsá 1.40—2.80, közönséges 70—80 kr., *paprika* 20—49 frtig, *hüvelyes paprika* 26 frt métermázsánként.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 100 kg-ként 80—86 frtig, *tehénbőr száraz* 76—83 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—34 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—34 frtig.

ORSZAGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrassy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fe a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmányt és szalmás eleséget

tűzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

☛ Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek. ☛

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-körut 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

„Fairbanks“ mérlegek

a legtökéletesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolosúlyos fémmerőkarral bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

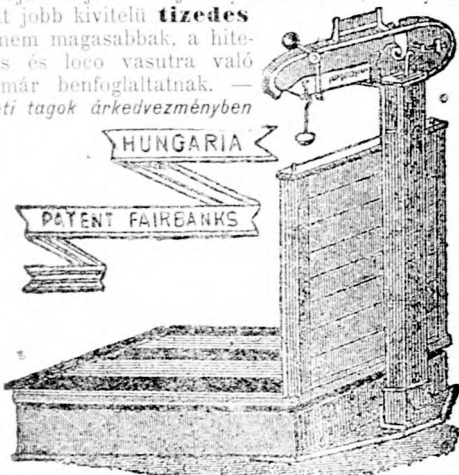
Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva ugy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

Gazdasági, szekér-, marha-, zák- és rak-tári mérlegeinket

ezészerű és acélnak megfelelő szerkezetük-nél fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. A jutányos árakban, melyek súlyokkal számított jobb kivitelű tizedes mérlegek árainál nem magasabbak, a hitelítés, csomagolás és loco vasutra való feladás költségei már befoglaltatnak. —

Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-ut 12. ezimzendők. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

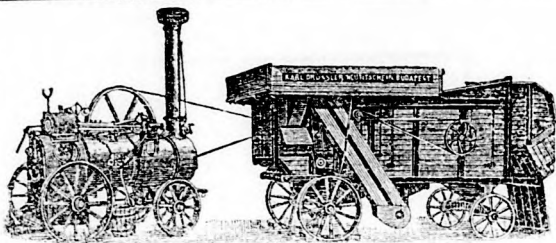

Fairbanks

mérleg és gépgyár részvény-társaság.

Budapest, Andrassy-ut 14. Gyár: Külső-váozsi-ut 146.

Alapított 1866-ban.

Alapított 1866-ban.

DRÖSSLER KÁROLY cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár vas és ércöntöde

BUDAPEST, VI., Váci-körut 59. sz.

Ajánlja saját gyártmányu legkitünőbb kivitelű szabadalmazott gözeséplőkészleteit és az összes gazdaságba váró gépeket, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak kezezszerűbben megfelelnek.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére:

LANZ HENRIK mannheimi cégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gözmozonyok és gözeséplőgépekben, utóbbiak háromszori légtisztításra berendezve. Ezen készletek minden eddigi versenyeséplősnél az összes versenző beföldi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gözeséplőkészletei.

Képes árjegyzékkel bérmentre, felvilágosítással készséggel szolgátok.

Gazdáknak fontos!

Gazd. könyvviteli nyomtatványok

☛ 42-féle. ☛

az Orsz. Magy. Gazd. egyesület által 1000 forint pályadíjjal jutalmazott gazd. könyvvitelten alapján összeállítva.

Az összes mintávek 2 frt 20 krért bérmentye küldetnek meg.

Megrendelések kiadóhivatalukba

Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. küldendők.

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvény-társulat,

BUDAPESTEN,

ajánlanak:

Gépészeti s építési munkákat, vas-, acél- és fémöntvényeket, teljes malomberendezéseket, transmissiókat, zúzóműveket, vízikerekeket jó eredménnyel pótló turbinákat, különösen pedig:

Hengerszereket kéregöntetű hengerekkel mű-és parasztra-örléshez; kisebb nagyságu darálószereket, melyek petroleumos vagy elektromos motorral kombinálva daráláshoz gazdasági céokra kitünően beváltak.

Petroleum-motorokat közönséges lámpa-petroleummal s adómentes benzinnel való hajtásra; ezen motorok előnyösen helyettesítik a kisebb gőzgepeket és járgányokat, kocsira szerelve mint petroleum-lokomobil cséplőgépek hajtására kiválóan alkalmasak. Üzemők biztos és nem tűzveszélyes, mert lámpa és szivattyu nélkül dolgoznak.

Elektromos áramot fejlesztő gépeket, melyek gőz- vagy petroleum-motorral, esetleg turbínával hajtva, ugy világításra, mint az egymástól távolabb álló épületekben elhelyezett tejjgazdasági, takarmány-aprózó, rostáló, cséplő, őrítő stb. gazdasági gépek hajtására is alkalmasak.

349

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

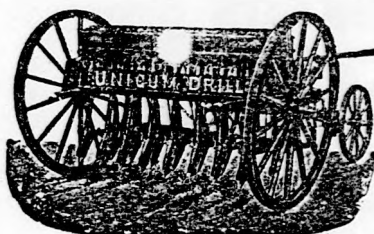
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekéimet, melyek anyag, kivitel s olcsó áráknál fogva az összes eddigi konkurencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a **Melichár-féle**

Un'cum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

— **BUDAPEST,** —

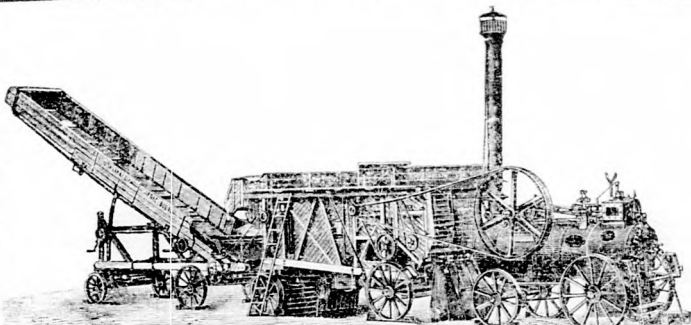
VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Umrath és társa

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPESTEN.

V., Váci-körút 60. szám.

Kedvező árak és fizetési feltételek mellett szállítanak kitűnően működő és több fontos újítással bíró

gőzcséplőkészleteket

valamint **kazalozókat**

minden nagyságban, a legmesszebbmenő jótállás mellett.

Ugyanott egyetemes és többvasú ekék, boronák, hengerek, trierók, vetőgépek, kaszáló- és aratógépek, lógereblyék, rendkívüli nagy választékban, a legjobb szerkezetben, olcsó árakon szereshetők be.

Képes árjegyzék összes gazdasági gépekről kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 13. sz.

Készít: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto-) typia, fametszet stb. utján.

Jérképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

• Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. •

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év kövüli időre készpenzben. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csakély kamattal: keis törlesztetik Lebergyöltés leg-rövidebb idő alatt.

— Convertálás belyeg- és díctekmentes. —

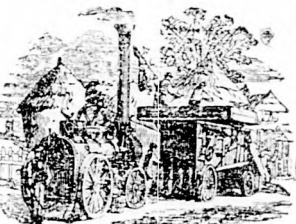
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és katasteri birtokir másolat. 40494

Ingatlan- és Jelzálog Forgalmi-Intézet,

Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyetlen, mely az ország minden megyéjéből, hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokok által alkalmazásukra rendszeresen van.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítészet

Budapesten, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigynöke ajánl utólrhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas-, félmagas- és vāmörlo-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

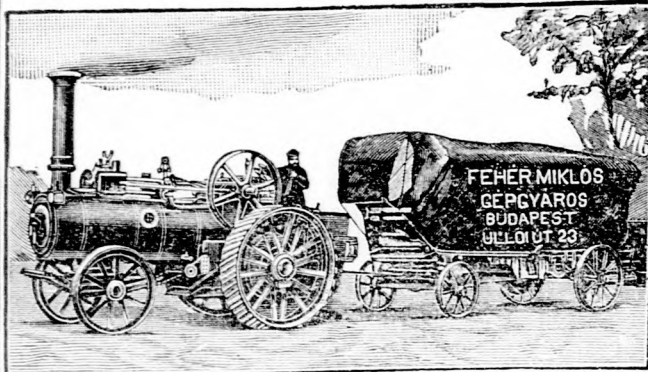
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros

ajánlja a

Magy. királyi államvasutak gőzcséplő-készleteit.

valamint a legújabb szerkezetű **magajárókat** és mindennemű gazdasági gépeket, továbbá a közelgő idényre kitűnő arató-gépeket, a legjobb „Non plus ultra” peronospora **feeskendőket**. Kisebb gazdáknak a kisebb fajta járgányos cséplő-készleteket, melyek nálam 20% árengedménnyel kaphatók 1 évi jótállás mellett. Jóság és tartósság tekintetében páratlanok.

■ Végül teljesen kijavított gőzcséplő-garnitúrákat ■ mindenféle löerőben (u. m. 4—6—8) a legjutányosabb áron **jótállás mellett** a legkedvezőbb fizetési feltételekkel 3—4 évi részletfizetésre. Mindenféle gépalkatrészek megrendelése lehető legrövidebb idő alatt szállíttatik; cséplési idényre megbízható gépszekről gondoskodva lesz.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros
BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 23. sz.

Budapesti**gyapju - aukcziók.**

Az idei gyapjuaukczióknak

első sorozata július hó 7., 8. és 9-én

tartatik meg.

Az árverésre szánt **küldemények**, melyek „Gyapjuárverési Vállalat, Budapest, Dunaparti Teherpályaudvar” ezimén adandók vasútra, a m. kir. államvasutak vonalain **díjkedvezményben részesülnek** olyképen, hogy darabáruk után az A) oszt. díjtételei számíttatnak. Minthogy a szükséges raktárakat az államvasutak ingyen boesátják a vállalat rendelkezésére, **raktárbér, beraktározás, mérlegelése a beküldők által sem fizetendő.**

Gyapjuárverési Vállalat,

HELLER M. S Társa

Budapesten, Erzsébet tér 13.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtökéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtökéletesebb permetezőgép a

VERMOREL-féle „ECLAIR“

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

„AZURIN” 1 frt 15 kr. kilogrammja, 1 frt 10 mmként.

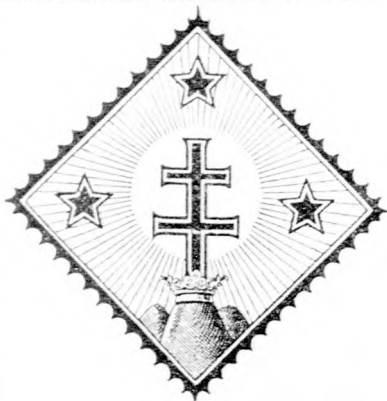
Aussigi „RÉZGÁLICZ” 30 frt mmként.

„RAFFIAHÁNC” 42 kr. kilogrammja, 40 frt mm.

A tömeges megrendelések következtében — késések elkerülése végett — kérjük különösen az

ECLAIR

permetező megrendeléseket idejekorán hozzánk juttatni.

A „HUNGARIA“**MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVENYTÁRSASÁG**

ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtrágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert kitűnő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körút 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.